

PREPREČEVANJE VNOSA BOLEZNI

Za preprečevanje vnosa AI v rejo je zelo pomembno izvajanje biovarnostnih ukrepov, s katerimi se zmanjša nevarnost vnosa virusa AI:

- preprečevanje dostopa divjim pticam (predvsem vodnim) do perutnine - nastanitev perutnine v zaprtih objektih ali pokritih ograjenih prostorih,
- preprečevanje dostopa divjim pticam do krme in vode za perutnino; perutnina naj se krmi in napaja v zaprtih ali pokritih prostorih,
- omejitve vstopa ljudi v objekte, kjer je nastanjena perutnina in upoštevanje ukrepov za preprečevanje širjenja bolezni (namestitve razkuževalnih barier, uporaba zaščitne obleke in obutve, umivanje in razkuževanje rok,...),
- čiščenje in razkuževanje opreme pred uporabo v drugem obratu s perutnino oziroma uporaba opreme za enkratno uporabo.

ZGODNJE ODKRIVANJE BOLEZNI

Z izvajanjem ukrepov za zgodnje odkrivanje in hitro potrditev bolezni se lahko omeji širjenje bolezni in posledično zmanjšajo tudi škode, ki bi jih pojav bolezni povzročil.

Pozorni bodite na znake, na podlagi katerih bi lahko posumili na pojav AI v reji:

- zmanjšana poraba krme in vode (za več kot 5 %),
- padec nesnosti (za več kot 5 %),
- povišan pogin (za več kot trikrat od običajnega dnevnega pogina),
- kakršnikoli klinični znaki (živčni znaki, obolenja dihal, driske) ali spremembe, ugotovljene pri raztelesi, ki kažejo na AI.

Če opazite kakršnekoli spremembe pri svojih živalih, to takoj sporočite veterinarju.

POMEMBNO!

Dosledno izvajajte biovarnostne ukrepe:

- 1** poskrbite, da je perutnina v zaprtih oziroma ograjenih in pokritih prostorih, zaščitnih pred dostopom divjih ptic;
- 2** zagotovite krmljenje in napajanje v zaprtih oziroma pokritih prostorih;
- 3** omejite stike ljudi z vašimi živalmi;
- 4** spremljajte zdravstveno stanje vaše perutnine in ptic; če opazite kakršnokoli spremembo (pogin, padec nesnosti, spremembo v obnašanju živali), nemudoma pokličite veterinarja.

Podrobnejše informacije o bolezni, razširjenosti in ukrepih so dostopne na spletni strani Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin: <https://www.gov.si/teme/aviarna-influenca/>.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO
UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO,
VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

AVIARNA INFLUENCA

O BOLEZNI

Aviarna influenza (AI), znana tudi kot ptičja gripa, je zelo nalezljiva virusna bolezen, ki jo povzročajo virusi influence tipa A. Virusi so razdeljeni v različne podtipove. Do sedaj je poznanih 18 podtipov H in 11 podtipov N, ki jih najdemo v različnih kombinacijah. Od teh se pri pticah pojavlja 16 podtipov H (1 do 16) in 9 podtipov N (1 do 9). Ostali podtipi (H17 in 18 ter N10 in 11) so bili izolirani pri netopirjih.

Pri pticah se lahko okužba z virusom AI pojavi kot:

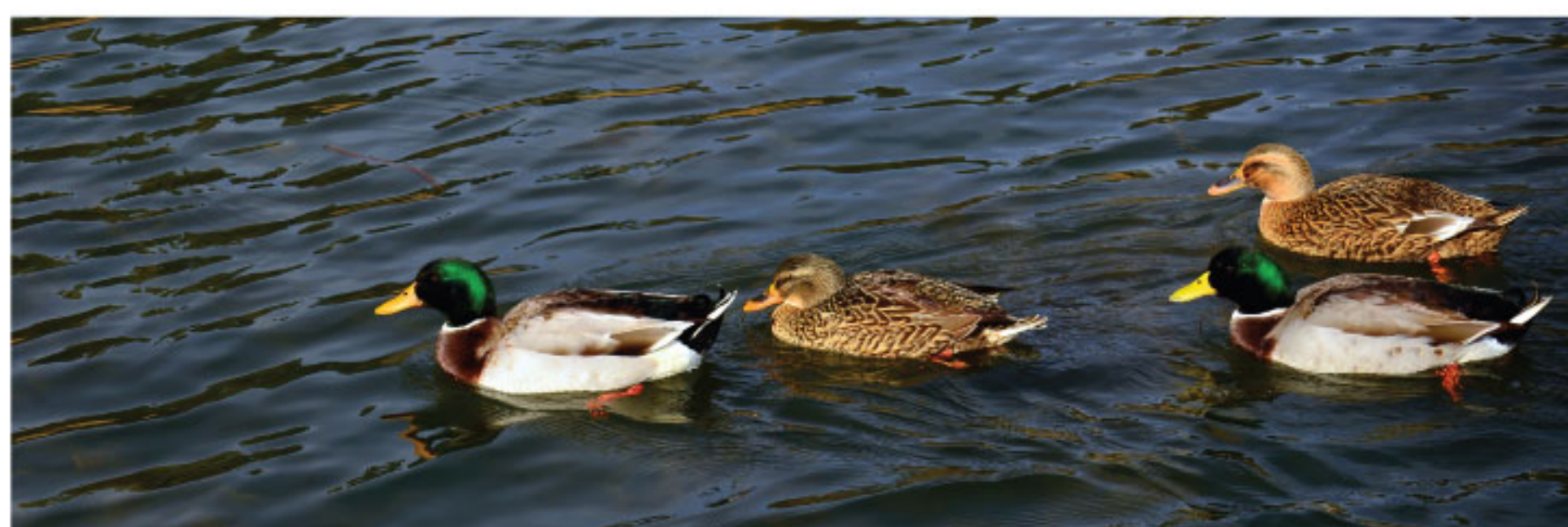
- visoko patogena aviarna influenza (HPAI), za katero je značilna visoka obolevnost in smrtnost (tudi do 100 %) in
- nizko patogena aviarna influenza (LPAI), pri kateri se pojavijo blagi klinični znaki in nizka smrtnost, lahko pa bolezen mine tudi neopažena.

Zaradi sposobnosti hitrega spreminjanja virusov AI, ki se lahko iz nizko patogenih virusov spremenijo v visoko patogene, je odkrivanje nizko patogenih virusov, predvsem podtipov H5 in H7, zelo pomembno.

Za okužbo z virusi AI je dovzetna vsa perutnina (kokoši, pure, race, gosi, pegatke, prepelice, jerebice in fazani), golobi, tekači (noj, emu) ter okrasne in divje ptice. Z določenimi podtipi se lahko okužijo tudi človek in drugi sesalci.

Viruse AI so izolirali iz več kot 100 različnih vrst ptic.

Najpogosteje so viruse izolirali pri vodnih pticah, kot so race, gosi, labodi, galebi, čigre. Te vrste ptic veljajo za rezervoar virusov AI. V zadnjih dvajsetih letih se tudi pri divjih pticah pogosto pojavljajo podtipi HPAI, ki lahko pri določenih vrstah (zlasti vodnih) povzročijo povečan pogin.

Do okužbe pri perutnini pride največkrat zaradi stika z okuženimi vodnimi pticami

Viri slik: www.3dscience.com, www.poultrydisease.ir, www.voiceofpunjab.com,
www.product.cdn.cevaws.com, www.fieldcasestudy.com, www.pear trecottage.me,
www.thepoultrysite.com, www.thefugalchicken.com

Virus aviarnе influence se širi s stikom z okuženimi živalmi in površinami

Virusi aviarnе influence so bili največkrat izolirani pri vodnih pticah

Značilna cianoza kože na glavi pri okuženemu petelinu

Značilna cianoza kože na nogah pri perutnini, oboleli za aviarno influenco

Značilna ravnodušnost in nasršenost perja ter zmanjšana poraba krme

Virus aviarnе influence se širi s stikom z okuženimi živalmi in površinami

Za preprečevanje bolezni je zelo pomembno dosledno in poostreno izvajanje biovarstvenih ukrepov

AVIARNA INFLUENZA PRI PERUTNINI

Do okužbe pri perutnini pride največkrat zaradi stika z okuženimi vodnimi pticami, drugo okuženo perutnino ali preko stika s kontaminiranimi površinami, orodjem, opremo, prevoznimi sredstvi idr.

Obdobje od okužbe do pojava kliničnih znakov (inkubacijska doba) je običajno 1 do 3 dni. Prvi klinični znaki se lahko pojavijo že v nekaj urah do 14 dni po okužbi. Klinični znaki so zelo različni, prizadet je lahko dihalni, prebavni, reprodukcijski oziroma živčni sistem. Najbolj očiten znak je visok pogin, tudi do 100 %, ki se lahko pojavi brez predhodnih kliničnih znakov.

Najznačilnejši znaki bolezni so:

- ravnodušnost,
- zmanjšana poraba krme in vode,
- nasršenost perja,
- zmanjšano oziroma neobičajno oglašanje,
- močan padec nesnosti,
- kihanje, kašljanje, izcedek iz nosnic,
- edem podkožja glave,
- tekoči zeleno ali belo obarvani iztrebki,
- cianoza kože na področju glave in na nogah,
- živčne motnje (tresenje in zavijanje glave in vratu, krči, nekoordinirano gibanje, živali težko stojijo, so neaktivne, imajo spuščene peruti).

PRENOS BOLEZNI

Bolezen se prenaša s stiki zdravih živali z bolnimi, njihovimi izločki (nosni in očesni izcedek, slina, iztrebki) in okuženimi termično neobdelanimi proizvodi (jajca, meso, perje). Poleg tega se bolezen širi s kontaminirano krmo, vodo in nastiljem. Pomemben vektor pri širjenju okužbe je tudi človek, ki lahko virus širi s kontaminirano obutvijo, opremo in prevoznimi sredstvi, kot tudi domači ali divji sesalci, ki lahko na kožuhi prenesejo virus med perutnino.

Skrbniki perutnine, kmetje, drugi delavci, ki prihajajo v stik s perutnino, prevozniki in prevozna sredstva, s katerimi se prevaža perutnina ali krma iz obrata ali v obrat, so pogosto vzrok za širjenje bolezni.